COMMUNICATION STUDIES. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

УДК 654.197: [614.2:616.98](477)

<https://doi.org/10.31548/philolog2020.04.104>

НОВОТВОРИ ПЕРІОДУ КОРОНАВІРУСНОЇ ПАНДЕМІЇ В МЕДІЙНОМУ ПРОСТОРІ УКРАЇНИ

С. В. ХАРЧЕНКО, доктор філологічних наук, доцент

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: lucynka@ukr.net

<http://orcid.org/0000-0001-9336-1259>

Анотація. Статтю присвячено дослідженню новотворів на позначення явищ covid-19 у медійному просторі України. Зазначено, що медійний дискурс активно реагує на сучасні суспільні виклики, тому лінгвокреативність у медійному просторі спрямована на позначення нових реалій, нових відчуттів і психоемоційних станів, а також є відповіддю на стресовість ситуації та захистом від неї, а лінгвокреативність виявляє особливості мовомислення особи. Установлено, що найуживанішими в медійному просторі є слова коронавірус і Covid-19 / ковід, карантин, які стали мотиваційною основою для новотворів. Подано перелік зафіксованих нових лексем, однак зауважено, що перелік наведених інвентаризованих ковід-неологізмів у мові медіатекстів не вичерпний, бо до поки тема коронавірусу топова світова новина, доти творитимуть нові слова. Підкреслено, що спостереження за поведінкою новотворів, пов'язаних з пандемією коронавірусу, дасть підстави зробити висновки, які з них пройдуть стадії соціалізації і лексикалізації, а які виявляться випадковим, периферійним явищем.

Ключові слова: мовотворчість, новотвори, неологізм, медійний дискурс, коронавірус, пандемія.

Актуальність дослідження. Пандемія Covid-19 змотивувала творчих людей – дизайнерські маски, тематичні фотографії чи малюнки тощо створюють по всьому світу. Екстралінгвальні чинники спричинили зміни і в лексико-семантичній системі мови, що яскраво засвідчують медійні тексти (інтернет-видання, блоги, соціальні мережі, телеграм-канал, вайбер-групи тощо), які, на думку О. Стишова, «відіграють у сучасній літературній мові роль головного чинника сприйняття лексичних інновацій, поширення, апробації та узвичаєння їх у масовій свідомості читачів (слухачів, глядачів)» [6, с. 12]. Електронні ресурси – сприятливе місце для лінгвокреативності авторів.

У ситуації соціальної напруги, що стала наслідком пандемії, локдауну і жорсткого карантину, активізувалася мовотворчість, зокрема креативили як з планом вираження, так і з планом змісту словесних знаків, актуальних для сьогодення, бо мовна гра – один зі способів адаптації до психологічно складного періоду життя суспільства. Стресові ситуації провокують, зумовлюють лінгвокреативність носіїв мови, внаслідок

чого розкривається потенціал мови в породженні нових слів, вивільняються її глибинні сили.

Окремі нові слова спочатку в медіапросторі виникли як меми, інші забезпечували описування або ситуації, що склалася внаслідок пандемії і локдауну, або емоційного стану людей і/чи ставлення до ситуації, тобто через них ілюстрували, називали, оцінювали реалії України (як і реалії в інших країнах) під час пандемії. На думку фахівців Інституту німецької мови Лейбніца (IDS) в Мангеймі, жодна інша тема не формувала словниковий запас у 2020 році так сильно, як пандемія коронавірусу [<https://www.ndr.de/kultur/Sprachforscher-sammeln-rund-1000-neue-Woerter-rund-um-Corona,sprache188.html>].

Лексеми, пов'язані з темою пандемії Covid-19, активно вживані, саме тому вони потребують пильного ока мовознавців.

Стан дослідження. Незважаючи на те, що офіційно про пандемію оголосили в березні 2020 року, мовознавці на матеріалі різних мов досліджують лексику, пов'язану з пандемією коронавірусу.

Т. Весна і Т. Телецька на матеріалі франкомовної преси, послуговуючись описовим методом, контекстуальним та елементами словотвірного аналізу, започаткували лінгвістичне дослідження лексичних інновацій, які активно використовуються у повсякденному мовленні у період коронавірусної пандемії [4]. О. Бондаренко свою наукову розвідку присвятила аналізу морфологічних неологізмів англійської мови, які виникли для позначення явищ економічного та соціального життя в період пандемії Covid-2019 [2]. Бабелюк О. А. і Дідух Л. І., вивчаючи словотвірні моделі неологізмів на позначення COVID-19 у текстах англomовного епідеміологічного дискурсу, зауважують «пандемія COVID-19 не тільки докорінно змінила стиль життя людства, але й спричинила появу понад 1000 нових слів та висловів на позначення явищ COVID-19» [1, с. 6]. І. Хлистун, проаналізувавши тексти інтернет-версій українських газет «День» та «Україна молода», відзначила, що найбільше неологізмів утворено від слів «коронавірус» і «карантин» [8]. Л. Хо́да дослідила на матеріалі українських та словацьких текстів рекламну лексику, поширення якої пов'язане з Covid-19, а також розглянула лексичні новотвори в мовленні споживачів, та визначила причини активізації цих слів [9].

Мовознавці Інституту німецької мови Лейбніца (IDS) в Мангеймі укладають словник неологізмів, де фіксують слова на тему коронавірусу, їх значення і мовну поведінку. Фахівці вже зібрали близько 1000 слів цієї тематичної групи [<https://www.owid.de/docs/neo/listen/corona.jsp>].

Мета пропонованої розвідки – дослідити новотвори у медійному просторі України та виявити закономірності їх функціонування. Матеріалом дослідження послуговували електронні ресурси – інтернет-видання, сайти, соціальні мережі, блоги, месенджери.

Виклад основного матеріалу. Мова гостро та яскраво реагує на різні суспільні виклики. Пандемія Covid-19 зачіпає усі сфери життя практично в усіх країнах світу, і в мові це теж відбивається, і передусім на лексичному рівні.

За короткий час медична термінологія, пов'язана з Covid-19, стала зрозумілою й активно вживаною, тобто з професійної сфери вона вийшла до широкого загалу: *антиген, антитіла, антисептик / санітайзер, вірусна пневмонія, дотримання*

санітарних норм, зараження, захисна маска, ізоляція, інкубаційний період, експрес-тест, епідемія, карантин (адаптивний / жорсткий карантин, карантин вихідного дня), контактні (особи), коронавірус, коронавірусний, коронавірусна інфекція / хвороба, коронавірусне захворювання, летальність, надзвичайний санітарний стан / ситуація, обсервація, пандемія, ПЛР-тест, респіраторні захворювання, сатурація, тест на антитіла, тест негативний / позитивний, ШВЛ / штучна вентиляція легень, штамп вірусу тощо. Цю лексику популяризують. Частовживаними стали й терміни економічної сфери *тимчасове безробіття, економічний спад, криза, рецесія* та ін. З пасивного фонду перейшли до загальноновживаного й частина освітнянської термінології: *дистанційне навчання, дистанційне викладання, електронний курс / ресурс / журнал, змішане (комбіноване) навчання, онлайн-ресурс* тощо.

Проте загальноновживана лексика української мови поповнилася не тільки термінами окремих сфер, але й новими словами і словосполученнями, що відображають ситуацію з пандемією та ставлення до неї: *дистанційка від дистанційне навчання; сувора ізоляція, жорсткий / розумний / адаптивний карантин, соціальна дистанція, соціальне дистанціювання, домосида, дистанційна робота, віртуальний тур / віртуальна екскурсія, імунний паспорт* та ін. Частина нових слів фіксує онлайн-словник неологізмів та сленгу сучасної української мови «Мислово», де також подано короткі пояснення до них і наведено приклади їх уживання [<http://myslovo.com/>].

Окремі новотвори стрімко нівелювали свою новизну, незвичність і стали активно вживаними.

Отже, від березня 2020 року виразно спостерігаємо два напрями в розвитку лексичного складу української мови: 1) розширення сфер уживання медичної, економічної, освітнянської, психологічної термінології – терміни трансформуються, набувають розмовних форм; 2) творення нових слів і розширення лексико-граматичної сполучуваності слів.

Під час пандемії коронавірусу слова *корона, коронований* набули інших значень: *корона* вживають у значенні «коронавірус; Covid-19», *коронований* – «хворий на коронавірус». Лексико-семантичні неологізми

іронічно передали стан суспільства. Як стверджують психологи, гумор, іронія сміх допомагають подолати страх і нейтралізувати занепокоєння та внутрішню тривогу.

Найуживанішими в медійному просторі прогнозовано виявилися слова «коронавірус» і «Covid-19» / «ковід» (зауважимо, що слово covid-19 – акронім від coronavirus disease 2019; його написання українською мовою не відповідає § 61 «Українського правопису» [7]). Саме вони стали мотиваційною основою для новотворів. Виявило словотвірну активність і слово «карантин».

Наведемо орієнтовні словотвірні гнізда цих неологізмів (за термінологією О. Деркачової, covid-неологізми [3]):

КОРОНАВІРУС: *корона*, *коронапаніка*, *коронадебютант*, *коронакарантин*, *коронакриза* (криза, спричинена пандемією); *коронамайдан* (форма протесту проти занадто жорстких карантинних заходів, суть якої полягає у розташуванні протестувальників квадратно-гніздовим порядком з дотриманням санітарних норм (відстань між учасниками 1,5–2 м, усі учасники в захисних медичних масках); *короніали* (діти, зачаті та / або народжені під час пандемії; утворено за взірцем слів *міленіали*, *центеніали*); синонім до цього неологізму інший неологізм, утворений додаванням українського суфікса **-ен-** *ковіденя* / *ковіденята*; *коронафобія* (страх захворіти на covid-19); *коронагедон* (жах, що його принесла пандемія; тематичний армагедон); *коронажир* / *коронаспек* (вагу, що її набрала людина під час жорсткого карантину);

коронований (субстантивований іменник; той, хто захворів / переохворів на коронавірус; у фейсбуці, інстаграмі це слово також вживають і як прикметник, поєднуючи зі словом «рік»: *коронований рік*);

коронавірусний: *антикоронавірусний* *коронавірусна криза*, *коронавірусний словник*, *коронавірусні обмеження*.

COVID-19: *ковід*, *ковідний* (ковідний хворий, ковідна пандемія), *ковідка* (1) хвороба; 2) колядка під час пандемії коронавірусу), *ковідник* / *ковідниця* (1) лікарні, де перебувають хворі на коронавірус; 2) пацієнти цих лікарень), *ковіднутися* (захворіти на covid-19), *ковідувати* (хворіти на covid-19), *ковідноміка* (характеристика економіки під час пандемії), *ковідіанти* (посадові особи, які влаштовують шоу задля медійного розголосу), *ковігісти* / *ковід-дисиденти* (прихильники теорії змови, які переконані, що коронавірусу не існує, або захворювання не таке небезпечне, як

запевняють лікарі й епідеміологи; другим словом зазвичай називають науковців з науковими ступенями або політиків); *ковідопозитив*, *ковідонегатив*, *ковідокраїна*, *ковідозалежність*; *ковід-слова*, *ковідло* (чудовисько), *covid-хворий*, *covid-неологізми*, *covid-показники*, *covid-вакцина*, *ковіняшки* (меми, графічні пародії, гіфки та інший візуал у соціальних мережах, що викликають замилювання), *ковідео* (відео, записане під час самоізоляції), *ковідіот* (1) той, хто применшує небезпеку коронавірусу, не дотримується маскового режиму й соціальної дистанції; 2) той, хто навпаки надмірно панікує; слово з'явилося в англійській мові, його в березні 2020 року зафіксував онлайн-словник англійськомовного сленгу Urban Dictionary [<https://www.urbandictionary.com/define.php?term=Covidiot>], однак в англійській мові це слово має шість значень, тоді як в українській – лише два), *коронтин* (карантин під час корони (коронавірусу)).

КАРАНТИН: *карантинний* (карантинне зонування, карантинна зона, карантинне обмеження, карантинні канікули, карантинні членджі), *карантинка* (повідомлення, яке надіслане під час карантину), *карантинити*, *закарантинити*, *закарантинитися*, *перекарантинити*, *карантиногрить*, *карантьє* (під час карантину орендодавець домашніх тварин для прогулянок).

Окрім активно вживаних *епідемія* *коронавірусу*, *пандемія* *коронавірусу*, науковці, журналісти 2020 року говорять і про *твіндемію* (збіг у часі двох епідемій, наприклад коронавірусу і сезонного грипу), *інфодемію* (поява величезної кількості фейкової інформації про пандемію і коронавірус, що викликає в людей тривогу, паніку), *синдемію* (сукупність епідемій).

Більшість тематичних неологізмів виникли й активно функціонують у медійному просторі, їх кваліфікують як розмовні форми.

Зазначимо, що переважно ковід-неологізми створено за продуктивними словотвірними типами сучасної української літературної мови, наприклад: *ковід* – *ковідник*, *ковід* – *ковідниця*, *ковід* – *ковіденя*, *карантин* – *карантинити*; *ковід* + *позитив* – *ковідопозитив*, *ковід* + *слово* – *ковід-слово*, *ПЛР* – *ПЛР-ний*. Використовують також і немофрологічний спосіб творення слів: *коронований* (дієприкметник) – *коронований* (іменник), *корона* (металевий з коштовними прикрасами вінець, що його носять на голові монархи як символ влади) – *корона* (вірусне захворювання). У слова *ковідка*, синоніма до

covid-19 / ковід, створеного за моделлю вже наявних слів – назв хвороб *лихоманка*, *вітрянка*, *водянка*, *гарячка*, з'явилося нове значення 'лікарка, що працює з ковідними пацієнтами'.

Деякі неологізми (наприклад, *covidiot* (*covid* + *idiot*); *covideo* (*covid* + *video*) [2, с. 82–83]; *коронаспек* з нім. *der Coronaspeck*) запозичено з інших мов, вони поступово набувають статусу інтернаціоналізмів.

Стресова ситуація, що в ній протягом 2020 року перебуває людство, змінюваність умов, яких потрібно дотримуватися, аби сповільнити темпи поширення коронавірусу, відбиваються на лексиці. Навесні, коли в Україні було оголошено суворий карантин і в громадський транспорт спочатку можна було потрапити за наявності відповідного документа, поширеними стали слова *спецперепустка*, *спецрейс*, але щойно цю умову скасували, слова одразу перейшли в пасивний склад мови. Натомість з'явилися нові поняття *імунний паспорт*, *інтелектуальний локдаун*.

Мовотворчість у віртуальному просторі спрямована й на врізноманітнення виражальних засобів. Наприклад: *covid-хворий* – *ковідний хворий*, *covid-19* – *коронавірус* – *ковід* – *уханська недуга*, *самоізоляція* – *залишайся вдома* – *кавоізоляція* використовують як синоніми.

Конотативний макрокомпонент яскраво виражений, зокрема, у таких новотворах: *клоундаун* / *лохдаун*, *карантець* (скрутий час на карантині, утворено від слів «карантин» і «капець»), *розхламінго* (прибирання під час суворого карантину), *гречкохайп* / *макароновірус* (ажіотаж навколо закупівлі продуктів харчування), *ковідіот*, *ковідіант*. Наявність таких активно використовуваних новотворів з емоційно-експресивною оцінкою підкреслює тенденцію до передавання в медійних текстах афективних станів мовців та їхньої розкутості.

Поповнюється коронавірусна лексика і через вивчення досвіду називання під час пандемії в інших мовах, коли автор допису (не мовознавець) перекладає наявні номінації засобами української мови. Наприклад: *hoestschaamte* – *кашлесором* (тривожне відчуття через можливість викликати паніку серед людей від кашлю чи схожого звуку); *coronahuffer* – *коронапридурок* (покупець у крамниці, який порушує норми соціальної дистанції); *druppelcontact* – *краплеконтакт* (обмін краплями від кашлю або чхання як джерелами інфекції);

onthamsteren – *роззапасання* (вживання їжі тривалого зберігання); *straatschaamte* / *вуличносором* (тривожне відчуття через вихід на вулицю без нагальної потреби); *toogviroloog* / *базіковірусолог* (дилетант, який поширює неправдиву або неперевірену інформацію про коронавірус та його лікування) [<https://babel.ua/hell/42964-koronaridurok-i-kashlesorom-u-niderlandah-sklali-slovniki-koronavirusnih-neologizmiv>].

Одиниці розглядуваної тематичної групи будуть змінюватися доти, доки тема коронавірусу буде топовою новиною у світі.

Новотвори також уживають у назвах інформаційних кампаній або розділів сайтів чи блогів: «Коли при владі **ковідіанти**» (назва розділу на сайті «blog.i.ua»); «**Коронавірус_інфо**» (назва масштабної інформаційної кампанії в Україні, що її запровадить Міністерство охорони здоров'я України в телеграмі (https://t.me/COVID19_Ukraine) і вайбері (https://vb.me/covid19_ua), для надання оперативної та поточної інформації щодо ситуації з вірусом covid-19 в Україні).

Їх використовують у заголовках: **Коронакриза** з'їсть доходи майбутніх поколінь (День, 13.04.2020; А. Дубовик-Рохова), **Ковідіанти** (Детектор медіа, 21.11.2020; Б. Бахтєєв), **Державний коронапереворот**: мертва блокада громадянських свобод українців (Україна молода, 10.04.2020; Т. Пархомчук); У Волинській обласній клінічній лікарні відкрили ще одне відділення у **ковідному госпіталі** (День, 25.11.2020, Н. Малімон); На Вінниччині за місяць планують додатково розгорнути півтори тисячі **ковідних ліжок** (День, 18.11.2020, О. Шуткевич); У Вінниці дооснащують лікарні, які приймають **ковідних хворих** (День, 04.11.2020, О. Шуткевич); Вінниччина отримала 13 млн грн на забезпечення киснем **ковідних пацієнтів** (День, 29.10.2020, О. Шуткевич); **Не сковідьмося**: десять українських слів, які влучно описують карантин (<http://maydan.drohobych.net/?p=79394>); Степанов розповів, куди звертатися **COVID-хворим** без сімейного лікаря (День, 18.11.2020).

Аналізуючи мову медіапростору, фіксуємо факт утворення чергового неологізму під час описування іншого неологізму: Термін [ковідіант] доволі свіжий, до ковідіантів дехто зараховував і Дональда Трампа, і президента Бразилії Болсонаро, і президента Білорусі Лукашенка, але оскільки сама по собі

комедія – це високе драматичне мистецтво, кожен поціновувач сам складе для себе список акторів, гідних **нашого сьогодення** **неологізму** – **КовідіОскар** для найкращих ковідіантів [https://hromadske.radio/podcasts/tse-lyshe-kovid/uchast-prezydenta-brazylui-v-antykaryntynnykh-mitynhakh-vykydannya-frantsuz-kukh-syryv-tonnamy-chym-shche-zdyvuiie-nas-svit-na-karyntyni]; **Карантин** – це слово італійського походження увійшло в українську мову декілька століть тому і вживається значно частіше, ніж **коронадебютант** локдаун, який увірвався в наше життя з англійської мови. Хоча, слід зазначити, що «інтелектуальний локдаун» пожевив сумовитий український медіадискурс трошки більше, ніж його попередники «адаптивний карантин» та «карантин вихідного дня» [https://chytomo.com/v-ukraini-obraly-slovo-2020-ho-roku/]. Такі неологізми влучні, але вони здебільшого слова однієї публікації. І таких слів на просторах інтернету доволі багато: **ВІРУСПРУДЕНЦІЯ**. Шалене зростання «приватного» попиту на захист своїх особистих та «трудових» прав під час надзвичайного стану та режиму карантину [https://www.facebook.com/304461476704555/posts/830165514134146/]; Дивна річ: аналізую, як майже «з коліс» за останні тижні хаотично формується нова сфера..... **«КОРОНО-ПРАВО»** [там само]; назва станції київського метрополітену «Деміївська» за допомогою фотошопу перетворилася на **«Пандеміївську»**.

Активна мовотворчість у період пандемії вчергове загострила й питання культури мови. Сьогодні засоби масової інформації (телебачення, газети, інтернет-видання, блоги, соціальні мережі, телеграм-канали тощо) не тільки канал передавання інформації, а й активний суб'єкт у реалізації української літературної мови й авторитет для аудиторії, а між іншим і для сучасного мовця у лінгвістичних питаннях.

Медійний простір підтримав на початку пандемії алогічне вживання новотвору **антирекорд**, адже «Словник української мови» фіксує в слова **рекорд** два значення «1. Найвище досягнення, здобуте в чому-небудь. 2. *перен., розм.* Найвищий ступінь

вияву чого-небудь», а префікс **анти-** використовують для творення слів із значенням «протилежний, ворожий чому-небудь» [5]. Наприкінці року популярність цього слова знизилася до нуля. Набула поширення під сильним медійним тиском прийменниково-іменникова калькована з російської мови форма «на виніс» на позначення поняття «готова їжа і/або напої, що їх відповідно упаковано і можна винести поза межі закладу харчування, щоб спожити», тоді як в українській мові є вже форма «з собою»: *кава з собою*. Зрештою, й щодо слова **коронавірус** лунають поодинокі (поки що) сумніви щодо правильності його написання. Ці та інші порушення орфографічної норм є наслідком ідеї вільного поводження з правописом, ігнорування правописного кодексу.

Висновки. Одним із найпомітніших процесів розвитку лексичного складу мови сьогодення – процес появи і нагромадження нових слів під впливом пандемії коронавірусу. Медійний дискурс активно реагує на сучасні суспільні виклики, тому лінгвокреативність у медійному просторі спрямована на позначення нових реалій, нових відчуттів і психоемоційних станів, а також є відповіддю на стресовість ситуації та захистом від неї. Лінгвокреативність виявляє особливості мовомислення особи.

Зважаючи на ступінь впливу медіатекстів на зміни в лексичному складі мови, варто критично сприймати й осмислювати новотвори, що їх нам пропонує медійний дискурс. Швидка зміна умов і правил відбивається в словах: незабаром ми можемо стати свідками повного «життєвого циклу» слова: неологізм / okazionalizm → загальноновживане слово → застаріле слово. Спостереження за поведінкою новотворів, пов'язаних з пандемією коронавірусу, дасть підстави зробити висновки, які з них пройдуть стадії соціалізації і лексикалізації, а які виявляться випадковим, периферійним явищем. Перспективу подальших досліджень вбачаємо в укладеному вивченні використаних словотвірних типів під час творення ковід-неологізмів та розв'язання орфографічних проблем їх написання.

Список використаної літератури

1. Бабелюк О. А., Дідух Л. І. Способи творення неологізмів на позначення явищ COVID-19 в англомовному епідеміологічному дискурсі. *Львівський філологічний часопис*,

2020. № 7. С. 5–12.

2. Бондаренко О. М. Аналіз морфологічних неологізмів англійської мови, створених у зв'язку з пандемією COVID-19. *Збірник наукових праць «Нова філологія»*. № 80.

Том I (2020). С. 79–83.

3. Деркачова О. COVID-неологізми в системі української мови. *Міждисциплінарні наукові дослідження: особливості та тенденції: матеріали міжнародної наукової конференції* (Т. 4), 4 грудня, 2020 рік. Чернівці: МЦНД, 2020. С. 73–74.

4. Весна Т. В., Телецька Т. В. Лексичні інновації періоду коронавірусної пандемії. *Записки з романо-германської філології*. Випуск 1 (44). 2020. С. 82–89.

5. Словник української мови: в 11 томах [Електронний ресурс]. <http://www.inmo.org.ua/sum.html>

6. Стишов О. А. Динамічні процеси в лексико-семантичній системі та в словотворі української мови кінця ХХ ст. (на матеріалі мови засобів масової інформації): автореф. дис. ... доктора філологічних наук / 10.02.01 / Київський національний лінгвістичний університет. Київ, 2003. 33 с.

7. Український правопис. Київ: Наукова думка, 2019. 392 с.

8. Хлисту́н І. В. Оказіональні неологізми в мові газет періоду коронавірусної кризи [Електронний ресурс]. https://prlingv.at.ua/publ/statti_2017/irina_valentinivna_khlistun_okazionalni_neologizmi_v_movi_gazet_periodu_koronavirusnoi_krizi/4-1-0-82

9. Хода Л. Д. Мова реклами в часи пандемії коронавірусу Covid-19 (на матеріалі українських та словацьких текстів). *Південний архів (філологічні науки): Збірник наукових праць*. Випуск LXXXII. Херсон: ХДУ, 2020. С. 130–135.

References

1. Babeliuk, O. A., Didukh, L. I. (2020). Sposoby tvorennia neolohizmiv na poznachennia yavlyshch COVID-19 v anhlomovnomu epidemiolohichnomu dyskursi [Ways of COVID-19 neologisms word-formation in English epidemiological discourse]. *Lvivskyi filolohichnyi chasopys*. No. 7. 5–12.

2. Bondarenko, O. M. (2020). Analiz morfolohichnykh neolohizmiv anhliskoi movy, stvorenykh u zviazku z pandemiieiu COVID-19

[Analysis of morphological English neologisms on COVID-2019]. *Zbirnyk naukovykh prats «Nova filolohiia»* [Collection of scientific papers «New philology»]. No. 80. Vol. I. 79–83.

3. Derkachova, O. (2020). COVID-neolohizmy v systemi ukrainskoi movy [COVID-neologisms in the system of Ukrainian language]. *Mizhdystsyplinarni naukovyi doslidzhennia: osoblyvosti ta tendentsii: materialy mizhnarodnoi naukovoї konferentsii* (Vol. 4), 4 hrudnia, 2020 rik. Chernihiv: MTsND. 73–74.

4. Vesna, T. V., Teletska, T. V. (2020). Leksychni innovatsii periodu koronavirusnoi pandemii [Lexical innovations of the coronavirus pandemic period]. *Zapysky z romano-hermanskoї filolohii*. Vol. 1 (44). 82–89.

5. Slovyk ukrainskoi movy: v 11 tomakh. [Elektronnyi resurs] <http://www.inmo.org.ua/sum.html>

6. Styshov, O. A. (2003). Dynamichni protsesy v leksyko-semantichnii systemi ta v slovotvori ukrainskoi movy kintsia KhKh st. (na materialii movy zasobiv masovoi informatsii) [Dynamic processes in the lexical-semantic system and in the word formation of the Ukrainian language of the end of the XX century. (on the material of the language of mass media)]. avtoref. dys.... doktora filolohichnykh nauk. Kyivskyi natsionalnyi linhvistychnyi universytet. Kyiv. 33.

7. Ukrainskyi pravopys [Ukrainian spelling]. Kyiv: Naukova dumka, 2019. 392.

8. Khlystun, I. V. (2017). Okazionalni neolohizmy v movi hazet periodu koronavirusnoi kryzy [Occasional neologisms in the language of newspapers during the coronavirus crisis]. [Elektronnyi resurs]. https://prlingv.at.ua/publ/statti_2017/irina_valentinivna_khlistun_okazionalni_neologizmi_v_movi_gazet_periodu_koronavirusnoi_krizi/4-1-0-82

9. Khoda, L. D. (2020). Mova reklamy v chasy pandemii koronavirusu Covid-19 (na materialii ukrainskykh ta slovatskykh tekstiv) [Advertising language in the period of the Covid-19 coronavirus pandemic (on the materials of ukrainian and slovak texts)]. *Collection of Scientific Papers "South Archive (Philological Sciences)"*. Issue LXXXII. Kherson: KhDU, 130–135.

INNOVATIONS IN THE PERIOD OF CORONAVIRUS PANDEMIC IN UKRAINE'S MEDIA SPACE

S. V. Kharchenko

Abstract. *The article is devoted to the study of innovations denoting the phenomena of COVID-19 in the media space of Ukraine. It is noted that media discourse actively responds to modern social challenges, so linguo-creativity in the media space is aimed at finding new realities, new feelings and psycho-emotional states, as well as a response to stressful situations and protection from it, and linguo-creativity reveals features of person's language thinking. It was found that the most commonly used*

words in the media space are coronavirus and COVID-19 / COVID, quarantine, which became the motivational basis for innovations. A list of recorded new lexical tokens is given, but it is noted that the list of inventoried COVID neologisms in the language of media texts is not exhaustive, because as long as the topic of coronavirus is the top world news, new words will be created.

It is emphasized that the observation over innovations concerning coronavirus pandemic will give the possibility to draw conclusions about which of them will go through the stages of socialization and lexicalization, and which will be a random, peripheral phenomenon.

Keywords: *language creativity, innovations, neologism, media discourse, coronavirus, pandemic.*